

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **R. K.**
státní příslušnost: X
zastoupen advokátem Mgr. Vratislavem Tauberem
Lidická 960/81, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7

za účasti: **nezl. D. K.**
zastoupen advokátem Mgr. Vratislavem Tauberem
Lidická 960/81, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2026, čj. OAM-32745-38/ZM-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2026, čj. OAM-32745-38/ZM-2025, *se ruší* a věc *se vrací* žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný *je povinen* zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 22 404 Kč k rukám jeho zástupce Mgr. Vratislava Taubera, advokáta do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalovaný zamítl žádost žalobce o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty pro nesplnění podmínky trestní zachovalosti. Žalobce namítá, že žalovaný nedostatečně posoudil

přiměřenost dopadů tohoto rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života a nezohlednil nejlepší zájem jeho dítěte. Má pravdu.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal dne 20. 5. 2025 žádost o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty. Žalovaný však rozhodnutím ze dne 20. 1. 2026, čj. OAM-32745-38/ZM-2025 (*rozhodnutí žalovaného*), žádost žalobce zamítl a platnost zaměstnanecké karty mu neprodloužil. Právně se opřel o § 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Žalobce byl totiž pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.
3. V průběhu řízení si žalovaný vyžádal výpis z evidence rejstříku trestů a zjistil, že Městský soud v Brně trestním příkazem ze dne 4. 5. 2023, čj. 4 T 72/2023-27, pravomocným dnem 24. 5. 2023, uznal žalobce vinným ze spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 trestního zákoníku. Dostal za to peněžitý trest ve výměře osmdesáti denních sazeb po 500 Kč, tedy celkem 40.000 Kč. Kromě toho mu soud uložil trest zákazu řízení motorových vozidel na dobu dvou let. Peněžitý trest žalobce zaplatil v den právní moci trestního příkazu. Dne 25. 6. 2024 trestní soud podmíněně upustil od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti se zkušební dobou 18 měsíců do 25. 12. 2025. Zkušební dobu následně prodloužil o dalších 12 měsíců do 25. 12. 2026.
4. Ze samotného trestního příkazu žalovaný zjistil, že žalobce dne 7. 4. 2023 v době kolem 23:55 hodin řídil osobní automobil Škoda Octavia pod vlivem alkoholu. Na ulici Gajdošova ho zastavila hlídka městské policie poté, co bezdůvodně přejížděl jízdní pruhy a měl poškozené obě levé pneumatiky. Orientační měření alkoholu v dechu prokázalo hodnoty 2,10 ‰ (v 23:58 hodin) a 2,13 ‰ (v 00:06 hodin). Tyto hodnoty podle žalovaného odpovídají těžké opilosti vyznačující se výraznou poruchou koordinace pohybu, zhoršenou schopností posoudit rychlost a vzdálenost, zhoršenou schopností rozeznat pohybující se světla a tunelovým viděním. To vylučuje způsobilost k řízení motorového vozidla. Ulice Gajdošova je navíc frekventovanou dopravní tepnou se značným provozem v jakoukoliv denní hodinu. Je věcí náhody spíše než schopností žalobce, že nedošlo k žádné škodě.
5. Podle žalovaného tu byla splněná podmínka pravomocného odsouzení za úmyslný trestný čin [§ 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 44a odst. 11 a § 46e odst. 1 zákona o pobytu cizinců]. Odsouzení žalobce dosud nebylo zahlazeno. Zákon přitom správnímu orgánu nedává prostor pro úvahu o závažnosti trestné činnosti, dosavadní bezúhonnosti, ojedinělosti protiprávního jednání ani součinnosti žalobce s orgány činnými v trestním řízení.
6. Ve vyjádření k podkladům k rozhodnutí žalobce namítl, že trestná činnost žalobce nepředstavuje natolik závažné narušení veřejného pořádku, aby převážilo nad zájmem na ochraně jeho soukromého a rodinného života. Žalobce pobývá v Česku od roku 2019, plně se integroval, žije s partnerkou a dne X se mu narodil syn. Navrhl proto provedení výslechu sebe sama a jeho partnerky. Žalovaný však výslech odmítl jako nadbytečný, protože existence rodinných vazeb nebyla sporná, bylo možné ji ověřit z úředních evidencí a dalších důkazů a výslech nemohl přinést nic nového.
7. Žalovaný si vyžádal od Městského soudu v Brně podklady k podmíněnému upuštění od výkonu trestu. Z příslušného usnesení zjistil, že žalobce v soudním řízení vypověděl, že mu zákaz řízení ztěžuje pracovní uplatnění a potřebuje automobil i pro návštěvy rodičů na

Ukrajíně. Peněžitý trest zaplatil, nemá žádné dluhy a poučil se. Za volantem již nikdy nebude pít. Policie pak neevidovala žádné další vyšetřování pro trestnou činnost ani přestupek. Soud proto podmíněně upustil od výkonu zbytku trestu a stanovil žalobci zkušební dobu 18 měsíců. Z dalšího usnesení v trestním spise však žalovaný zjistil, že se žalobce ve zkušební době dne 28. 12. 2024 dopustil přestupku na úseku dopravy. Neřídil se příslušnými světelnými signály nebo dopravními značkami [§ 4 písm. c) a § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu]. Soud po zhodnocení osobní a rodinné situace žalobce dospěl k závěru, že výkon zbytku trestu by byl příliš přísný, a prodloužil žalobci zkušební dobu o 12 měsíců.

8. Žalovaný o nově zjištěných skutečnostech žalobce vyrozuměl. Žalobce trval na provedení jeho výsledku žalobce a výsledku partnerky. Usnesení o prodloužení zkušební doby podle něj nevypovídalo o okolnostech přestupku ze dne 28. 12. 2024. Mělo jít o náhlý odvoz těhotné partnerky postižené nevolností v zaměstnání. K přestupku došlo v rozrušení a neúmyslně.
9. Žalovaný však ve svém rozhodnutí tento argument odmítl. Poukázal na to, že přestupek se měl stát v sobotu. S přihlédnutím k datu narození dítěte (X) se jednalo o počátek těhotenství. V naléhavé situaci mohl žalobce přivolat záchrannou službu nebo využít taxislužbu. Žalovaný pak znovu odmítl výsledky jako nadbytečné ze stejných důvodů jako dříve.
10. K otázce přiměřenosti žalovaný předně uvedl, že zákon o pobytu cizinců u důvodu podle § 37 odst. 1 písm. a) správnímu orgánu povinnost posuzovat dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života neukládá. Přesto se přiměřeností nad rámec zákonné povinnosti zabýval s ohledem na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (*Úmluva*) a § 174a zákona o pobytu cizinců. Z informačního systému cizinců zjistil, že žalobce pobývá na území Česka od roku 2019, žije s partnerkou a dne X se jim narodil syn. Poznamenal přitom, že žalobce žádné rodinné příslušníky do formuláře žádosti neuvedl a vztah s partnerkou i narození syna ohlásil až po obdržení výzvy k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí.
11. Žalovaný pak uznal, že rozhodnutí představuje intenzivní zásah do rodinného života žalobce, neboť mu znemožní setrvat v soužití s partnerkou a nezletilým synem. Jako hlavní alternativa se jeví návrat žalobce na Ukrajinu. Rodinní příslušníci by stáli před volbou pouhých návštěv nebo trvalého přesídlení. Tato varianta je vzhledem k bezpečnostní situaci způsobené ruskou invází jeví jako nepravděpodobná. Žalovaný zároveň zdůraznil, že žalobci tímto rozhodnutím – na rozdíl od správního vyhoštění – nestanovuje povinnost vycestovat ani dobu zákazu pobytu. Po zahlazení jeho odsouzení může o nové bytové oprávnění znovu požádat. Nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života bývá téměř výhradně dlouhodobý zákaz pobytu, nikoli samotné neprodloužení bytového oprávnění.
12. Dopad rozhodnutí žalovaného do soukromého a rodinného života žalobce pak podle žalovaného byl přiměřený a nepřičil s čl. 8 Úmluvy. Závažnost trestné činnosti (řízení motorového vozidla s hladinou alkoholu přesahující dvě promile na frekventované ulici, přičemž podle policie se v tomto stavu přibližně 128x zvyšuje riziko dopravní nehody) je natolik velká, že ani výrazný zásah do rodinného života žalobce nelze považovat za nepřiměřený. Správní orgán se ztotožnil se závěrem, jež Nejvyšší správní soud přijal v rozsudku ze dne 18. 12. 2008, čj. 7 As 21/2008-101, totiž že test proporcionality ve vztahu k § 37 odst. 1 písm. a) provedl sám zákonodárce při přijetí zákonné úpravy. Zájem státu na tom, aby se na území Česka nezdržovali cizinci odsouzení za úmyslný trestný čin, je

závažnější než individuální právo cizince na ochranu rodinného života. Podmíněné upuštění od výkonu trestu nepředstavuje zahlazení odsouzení a nic na tomto závěru nemění.

13. K nejlepšímu zájmu nezletilého syna žalovaný uvedl, že pobytová oprávnění partnerky a dítěte jsou nezávislá na pobytovém oprávnění žalobce. Neprodlení zaměstnanecké karty žalobce nebude mít na jejich pobyt žádný vliv. Žalobce navíc svým protiprávním jednáním sám ohrozil nejlepší zájem dítěte, protože tím ohrozil budoucí soužití s ním. Není úkolem správního orgánu vytvářet podmínky pro nápravu tohoto stavu. Žalovaný dospěl k závěru, že věc patří do čtvrté kategorie řízení podle kategorizace provedené Ústavním soudem v nálezu sp. zn. IV. ÚS 950/19, v níž přihlížení k nejlepšímu zájmu dítěte zákon výslovně nevyžaduje.
14. K situaci na Ukrajině žalovaný podotkl, že válečný stav nemůže být důvodem pro prodloužení pobytového oprávnění v přímém rozporu se zákonem. Pro případy objektivní překážky vycestování zákon o pobytu cizinců pamatuje na možnost získat vízum za účelem strpění pobytu na území.

III. Žaloba, vyjádření žalovaného k žalobě a replika žalobce

15. **Žalobce** namítá, že žalovaný nepřezkoumatelně posoudil přiměřenost dopadu rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života. Toto pochybení spatřuje ve třech rovinách: žalovaný nezohlednil jednotlivé aspekty trestné činnosti žalobce, nesprávně vyhodnotil jeho šance na získání jiného pobytového oprávnění a dostatečně nezohlednil nejlepší zájem jeho nezletilého syna.
16. K první rovině žalobce uvádí, že žalovaný si byl vědom povinnosti posoudit přiměřenost napadeného rozhodnutí z hlediska čl. 8 Úmluvy, tuto povinnost však nesplnil. Odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2021, čj. 5 Azs 203/2020-36, a nález Ústavního soudu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/20. Podle nich musí správní orgán kromě samotné existence odsouzení přihlídnout rovněž k uloženému trestu, míře zapojení pachatele do trestné činnosti, rozsahu způsobené škody, četnosti trestné činnosti, tendenci k jejímu opakování a chování žadatele po odsouzení. Žalovaný se přitom omezil na rekapitulaci skutkové a právní věty trestního příkazu a na odkaz na statistiky dopravních nehod pod vlivem alkoholu bez jakékoli vazby na konkrétní jednání žalobce. Pojem „těžká opilost“, který žalovaný použil, navíc trestní zákoník nezná.
17. Žalobce dále poukazuje na to, že byl odsouzen pouze za základní skutkovou podstatu trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 trestního zákoníku, nikoli za kvalifikovanou skutkovou podstatu podle odst. 2 písm. a) téhož ustanovení. Žádnou škodu nezpůsobil. Odsouzení proběhlo formou trestního příkazu, který lze vydat pouze v typově méně závažných věcech (§ 314e odst. 2 trestního řádu). Na rozdíl od rozsudku navíc neobsahuje odůvodnění (§ 120 a § 314f trestního řádu). Právě proto měl žalovaný posoudit okolnosti trestné činnosti o to pečlivěji sám.
18. Žalobce obdržel peněžitý trest ve výměře osmdesáti denních sazeb po 500 Kč, tedy celkem 40.000 Kč, výrazně blíže spodní hranici zákonného rozpětí 20 až 730 sazeb (§ 68 odst. 1 trestního zákoníku). K tomu obdržel trest zákazu řízení motorových vozidel na 2 roky, rovněž blíže spodní hranici zákonného rozpětí 1 až 10 let (§ 73 odst. 1 trestního zákoníku). Trest odnětí svobody nedostal ani podmíněně. Druh a výše uložených trestů tedy svědčí o nízké závažnosti jeho jednání. Jsou tu naopak okolnosti, jež mu svědčí ve prospěch. Šlo o

jediné odsouzení na území České republiky, od něhož žalobce vede řádný život a žádný další trestný čin nespáchal.

19. Přestupek na úseku dopravy, jehož se žalobce dopustil ve zkušební době, nesvědčí o tendenci trestnou činnost opakovat. Soud totiž nerozhodl o výkonu zbytku trestu zákazu řízení, jen prodloužil zkušební dobu, tedy vyhodnotil výkon trestu jako nepřiměřený. Žalobce ve svém vyjádření ze dne 21. 11. 2025 vysvětlil, že přestupek spáchal při náhlém odvozu těhotné partnerky postižené nevolností v zaměstnání. Tuto okolnost chtěl prokázat výsledkem svým i výsledkem partnerky, žalovaný však oba důkazy odmítl provést.
20. Ve druhé rovině žalobce namítá, že žalovaný odůvodnil absenci hlubšího posouzení přiměřenosti tím, že žalobci nestanoví povinnost vycestovat a že mu po zahlázení odsouzení nic nebrání podat novou žádost o pobytové oprávnění, případně požádat o dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu. Podle žalobce však pouhá zákonná možnost podat žádost o jiné pobytové oprávnění neopravňuje správní orgán rezignovat na posouzení přiměřenosti. Na to ostatně upozornil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 1. 2024, čj. 6 Azs 248/2023-24, bod 22, a v rozsudku ze dne 5. 2. 2021, čj. 5 Azs 203/2020-36, bod 41. Skutečnost, že rozhodnutí o neprodloužení zaměstnanecké karty je méně intenzivním zásahem než správní vyhoštění, neznamená, že by žalovaný mohl na zkoumání jeho dopadu rezignovat.
21. Žalobce dále uvádí, že jeho reálné šance na získání jiného pobytového oprávnění jsou mizivé. Dočasnou ochranu získat nemůže, protože v České republice pobýval již před rokem 2022 a žádný člen jeho rodiny dočasnou ochranu nemá. Argument víza za účelem strpění pobytu je v obdobných situacích obecně neplatný, neboť na jeho udělení není nárok a jeho neudělení je vyloučeno ze soudního přezkumu. Žalobce dokládá, že Ministerstvo vnitra toto vízum občanům Ukrajiny v praxi neuděluje, a odkazuje na konkrétní případy neudělení víza, včetně situace totožné se situací žalobce.
22. Ve třetí rovině žalobce namítá, že žalovaný sice zájem nezletilého syna, který žije s žalobcem a jeho partnerkou v České republice, okrajově zmínil, avšak vůbec jej nedefinoval. Přitom podle rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2022, čj. 5 Azs 33/2022-39, ze dne 25. 9. 2020, čj. 4 Azs 171/2019-25, a ze dne 23. 10. 2023, čj. 10 Azs 234/2023-51, musí správní orgán nejlepší zájem dítěte nejprve vymezit a při zjišťování skutkových okolností musí projevit zvýšenou aktivitu nezávisle na procesní aktivitě žadatele. Bez vymezení tohoto zájmu nelze posouzení přiměřenosti zásahu do rodinného života považovat za dostatečné.
23. Žalovaný odmítl provést navržený výslech žalobce a jeho partnerky s odůvodněním, že rodinné vazby má za prokázané. Žalobce výsledky ale nenavrhoval jen za tímto účelem. Chtěl prokázat, že o syna společně pečují a že rodina je na jeho příjmu existenčně závislá. Tyto skutečnosti zůstaly neobjasněné a důkazní návrh proto nebylo možné odmítnout pro nadbytečnost. Jeho nadbytečnost by přicházela v úvahu jen tehdy, pokud by dokazovaná skutečnost byla v řízení bez důvodných pochybností postavena najisto. Žalovaný si nadto mohl vyžádat součinnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), avšak ani to neučinil. Pokud by zájem nezletilého syna řádně vymezil, musel by dospět k závěru, že zájem dítěte je setrvat s oběma rodiči v České republice, aby bylo materiálně zabezpečeno. S tímto zájmem přitom napadené rozhodnutí koliduje a žalovaný sám v rozhodnutí počítá s eventualitou vycestování žalobce na Ukrajinu, kde probíhá ozbrojený konflikt.

24. **Žalovaný** se ve svém vyjádření k žalobě zopakoval, že odsouzení žalobce dosud nebylo zahlazené, a důvod pro zamítnutí žádosti proto stále trvá. K souladu napadeného rozhodnutí s čl. 8 Úmluvy žalovaný připomněl, že Evropský soud pro lidská práva opakovaně judikuje, že Úmluva cizincům právo na vstup a pobyt na území smluvního státu nezaručuje. Ochrany soukromého a rodinného života podle čl. 8 Úmluvy se mohou domáhat pouze cizinci usazení na území smluvního státu. Stupeň usazení se posuzuje podle délky a oprávněnosti pobytu, věku při příchodu na území, rodinných a sociálních poměrů, míry integrace a existence vazeb na zemi původu.
25. Žalobce podle žalovaného splňuje znaky cizince usazeného v České republice jen stěží. Na území pobývá od července 2020 výhradně na základě zaměstnanecké karty. Nemá žádnou vazbu k občanu České republiky, jeho partnerka i nezletilý syn jsou ukrajinští státní příslušníci pobývajících na území na základě vlastních pobytových oprávnění. O trvalý pobyt žalobce dosud nepožádal. Musel být proto srozuměn s tím, že podmínky pro prodloužení pobytového oprávnění bude muset opakovaně prokazovat a že jejich nesplnění může vést k zamítnutí žádosti.
26. Pro případ, že by soud žalobce přece jen za usazeného cizince považoval, žalovaný uvádí, že intenzita zásahu do soukromého a rodinného života není taková, aby vůbec dosáhla prahu čl. 8 Úmluvy. Neprodloužení zaměstnanecké karty totiž žalobci nebrání v tom, aby získal jiné pobytové oprávnění. Konkrétně mu bylo dne 9. 3. 2026 do cestovního pasu vylepeno dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu s platností do 31. 3. 2027. Po zahlázení odsouzení pak bude moci požádat o standardní pobytové oprávnění znovu. Po vyřízení povolení k zaměstnání bude moci vykonávat výdělečnou činnost a živit rodinu.
27. K jednotlivým aspektům trestné činnosti žalovaný uvádí, že se žalobce v opilosti posadil za volant osobního automobilu a ohrožoval ostatní účastníky silničního provozu. Absence škody je podle žalovaného spíše věcí náhody než schopností žalobce, jejichž úroveň byla tehdy výrazně snížena alkoholem. O nebezpečnosti jednání svědčí zejména naměřená hladina alkoholu 2,10, resp. 2,13 promile, včetně skutečnosti, že k jízdě došlo na ulici Gajdošova, která je frekventovanou dopravní tepnou, na níž lze zvýšený provoz očekávat kdykoli. Okolnosti spáchání trestného činu a uložený trest přitom nejsou relevantní pro naplnění samotného důvodu zamítnutí žádosti, mohou hrát roli jen při posuzování přiměřenosti. Žalovaný se jimi v napadeném rozhodnutí zabýval.
28. Pokud jde o nejlepší zájem nezletilého syna žalobce, žalovaný uznává, že čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte zakládá povinnost tento zájem učinit předním hlediskem při rozhodování, které se dítěte dotýká. Nejde však o hledisko absolutní. Je třeba jej poměřovat s legitimními cíli státu, zejména s ochranou veřejného pořádku. Žalovaný odkazuje na nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 950/19 ze dne 14. 4. 2020, který vymezuje čtyři kategorie řízení podle míry, v níž je nejlepší zájem dítěte rozhodujícím kritériem. Řízení o žádostech o pobytová oprávnění rodičů nezletilých dětí judikatura standardně řadí do čtvrté kategorie, v níž správní orgán k nejlepšímu zájmu dítěte přihlížet zásadně nemusí, ledaže tak výslovně stanoví zákon. Do třetí kategorie by věc patřila teprve tehdy, pokud by rodič v důsledku rozhodnutí nemohl právo na výchovu a péči realizovat vůbec (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2025, čj. 9 Azs 95/2025-20). Tak tomu v daném případě není, protože žalobce je na území nadále oprávněn pobývat. Provedení výslechu žalobce a jeho partnerky ani šetření OSPOD proto nebylo třeba.

29. **Žalobce** v replice uvedl, že žalovaný fakticky nevyvážil veřejný zájem na neprodloužení zaměstnanecké karty s právem na soukromý a rodinný život nejméně tří osob — žalobce, jeho manželky a nezletilého syna. Celou argumentací žalovaného se prolíná zdůrazňování trestné činnosti žalobce, zatímco druhé poměřované hodnotě – ochraně rodinného a soukromého života a nejlepšímu zájmu dítěte – žalovaný nepřiznal téměř žádný skutečný význam.
30. Žalobce svou trestnou činnost nezpochybňuje a upřímně ji lituje. Má však za to, že žalovaný její závažnost výrazně přehání. Šlo o jediný trestný čin za celou dobu pobytu v České republice, jímž žalobce nezpůsobil žádnou škodu. Byl mu uložen trest při spodní hranici zákonných sazeb formou trestního příkazu, tedy v řízení vyhrazeném typově méně závažné trestné činnosti. Trest odnětí svobody mu nebyl uložen vůbec. Od odsouzení žije řádným životem.
31. K argumentu žalovaného, že žalobce nelze považovat za cizince usazeného v České republice, a nemůže se proto dovolávat ochrany čl. 8 Úmluvy, žalobce uvádí, že tento argument neodpovídá ani znění čl. 8 Úmluvy, ani judikatuře Evropského soudu pro lidská práva a Nejvyššího správního soudu. Šest let legálního pobytu, po celou dobu spojených s výkonem zaměstnání, je dostatečně dlouhou dobou pro usazení. Tím spíše, že žalobce má v České republice pracovní vazby, přátele i rodinu. Výtka, že pobývá na základě zaměstnanecké karty, a nikoli jiného pobytového oprávnění, je podle žalobce zcestná. Neexistoval důvod, proč o jiný typ pobytu žádat, když disponoval platným pobytovým oprávněním.
32. K otázce nejlepšího zájmu nezletilého syna žalobce namítá, že kategorizaci řízení provedenou Ústavním soudem v nálezu sp. zn. IV. ÚS 950/19 nelze chápat absolutně. Zájmy dotčených dětí je vždy třeba posuzovat individualizovaně. Odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2021, čj. 5 Azs 314/2020-52, podle nějž musí být vážení a zohledňování nejlepšího zájmu dítěte materiálně obsažené v odůvodnění rozhodnutí o prodloužení zaměstnanecké karty. Ačkoli neprodloužení zaměstnanecké karty obvykle není tak intenzivním zásahem jako správní vyhoštění, i toto řízení může mít na dítě nezpochybnitelný dopad. Je proto třeba zvažovat míru péče cizince o dítě, faktickou závislost dítěte na cizinci, hloubku jejich vzájemného emočního vztahu i míru ohrožení řádného vývoje dítěte (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2022, čj. 5 Azs 137/2022-40). Nezletilý syn žalobce je přitom existenčně závislý na jeho příjmu jakožto jediného živitele rodiny.
33. Žalobce konečně vznáší námitku porušení zásady *ne bis in idem* zakotvené v čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod. Neprodloužení zaměstnanecké karty je podle něj *de facto* další sankcí za totéž jednání, za nějž již byl pravomocně potrestán v trestním řízení. Rozhodnutí žalovaného i jeho argumentace ve vyjádření k žalobě postrádají legitimní cíl a představují pouhé formální lpění na textu zákona bez skutečného zohlednění mezinárodních závazků, včetně § 174a zákona o pobytu cizinců. Zájem na ochraně rodinného a soukromého života žalobce, jeho manželky a nezletilého syna by měl nad veřejným zájmem na neprodloužení zaměstnanecké karty jednoznačně převážet.

IV. Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

34. Syn žalobce jako osoba zúčastněná na řízení prostřednictvím zástupce uvedl, že rozhodnutí o neprodloužení zaměstnanecké karty žalobce má přímý dopad do jeho rodinné a sociální

situace. Připravilo by otce o stálé zaměstnání a výrazně ztížilo možnost nového pracovního uplatnění. Jako jediný živitel rodiny by tím bezprostředně ohrozil zajištění základních životních potřeb syna. Výsledek řízení tak může zasáhnout do práva nezletilého na rodinný život a odpovídající hmotné zajištění. Matka čerpá rodičovskou dovolenou, a rodina by se bez příjmu žalobce ocitla ve finančně velmi tíživé situaci. Syn má s otcem pevné vazby a otec se podílí na jeho výchově a péči o domácnost.

V. Hodnocení věci

35. Žaloba je důvodná.
36. Mezi stranami není sporu o tom, že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu. Odsouzení za spáchání úmyslného trestného činu je pak podle § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců důvodem pro zrušení platnosti víza k pobytu nad 90 dnů. Tento důvod se podle § 46e odst. 1 uplatní i pro zrušení zaměstnanecké karty. A v souladu s § 44a odst. 11 ministerstvo neprodlouží platnost zaměstnanecké karty, existuje-li důvod pro zahájení řízení o zrušení její platnosti. Spor je jen o to, zda rozhodnutí o neprodloužení platnosti zaměstnanecké karty představuje v případě žalobce nepřiměřený zásah do jeho práva na soukromý a rodinný život a zda náležitě zohledňuje nejlepší zájmy jeho syna.

a. Obecná východiska

37. Zákon o pobytu cizinců v případě zamítnutí žádosti o prodloužení zaměstnanecké karty nepředpokládá posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí, jak správně uvádí žalovaný [srov. § 174a odst. 3 ve spojení s § 44a odst. 11]. Nejvyšší správní soud však ve své judikatuře dovodil, že z tohoto pravidla existují výjimky. Potřeba zvlášť posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí může plynout přímo z Úmluvy. Její čl. 8 je totiž přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. To znamená, že pokud žalobce namítá nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života a porušení čl. 8 Úmluvy, správní orgán se s touto námitkou musí vypořádat bez ohledu, zda to zákon o pobytu cizinců v daném řízení vyžaduje, nebo nevyžaduje posouzení přiměřenosti ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Stejně tak je nutno pamatovat na čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, podle něž by při jakékoli činnosti orgánů veřejné moci, která se týká dětí, měl být primárním hlediskem právě nejlepší zájem dítěte. Vždy je přitom třeba posuzovat okolnosti konkrétního případu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2021, čj. 10 Azs 414/2020-41, nebo ze dne 27. 3. 2020, čj. 5 Azs 320/2019-38).
38. Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí pak § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců vyžaduje, aby správní orgán zohlednil několik kritérií: závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.
39. Obdobné požadavky pak plynou i z judikatury Evropského soudu pro lidská práva ve vztahu k posouzení souladu zásahů do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy. Ve známém rozsudku ve věci *Üner proti Nizozemsku* (rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, *Üner*, stížnost č. 46410/99; rozsudek *Üner*), kde šlo dokonce o pachatele

vraždy a ublížení na zdraví, se štrasburský soud detailně zabýval relevantními kritérii, kterými jsou pro přehlednost (§ 57 a 58 rozsudku *Üner*):

- povaha a závažnost trestného činu spáchaného cizincem;
- délka pobytu v zemi, z níž byl vyhoštěn;
- doba, jež uplynula od spáchaného trestného činu a cizincovo chování v průběhu té doby;
- občanství různých zúčastněných osob;
- cizincova rodinná situace jako např. doba od svatby, která uplynula, a jiné faktory vyjadřující úspěšnost rodinného života páru;
- jestli manželka cizince věděla o činu v době, kdy vstupovala do rodinných vztahů;
- jestli mají manželé děti, a pokud ano, kolik jich je a jakého jsou věku;
- vážnost problémů, do nichž se může manželka cizince dostat v zemi, kam má být cizinec vyhoštěn,
- nejlepší zájem a blaho dítěte, zvláště s ohledem na vážnost problémů, na které může některé ze cizincových dětí narazit v zemi, do které je cizinec vyhoštěn, a
- pevnost sociálních, kulturních a rodinných vazeb s hostitelskou zemí a se zemí destinace.

40. Tato kritéria se přitom mají použít nejen v případě vyhoštění, o které šlo ve věci *Üner*, ale i v případě ukončení pobytového oprávnění [blíže k tématu požadavků štrasburské judikatury na vyhoštění či ukončení pobytu za trestný čin viz Kratochvíl, Jan. Kapitola XVIII. Právo na respektování soukromého a rodinného života (čl. 8 EÚLP). In: Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M., Šipulová, K., Hubková, P., Kmecová, M., Kovalčík, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2025, s. 1295-1298].
41. Závěry o přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince vždy opírat o dostatečně zjištěný skutkový stav a komplexní posouzení konkrétní situace té které věci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2017, čj. 5 Azs 56/2017-34). Má-li se poměřovat veřejný zájem státu a dopady do soukromého a rodinného života cizince, pak správní orgán musí nejprve konkrétní dopady, které posuzuje, vymezit. Teprve takto vymezené dopady pak může poměřovat s povahou a závažností veřejného zájmu.

b. Použití obecných východisek v konkrétních okolnostech této věci

42. Podle soudu žalovaný v testu přiměřenosti začal správně. Připustil, že rozhodnutí představuje „intenzivní zásah do rodinného života“. Pak ovšem do své úvahy vpustil jediný argument o spáchání úmyslného trestného činu, který v jeho očích „přebil“ vše ostatní. Posouzení přiměřenosti se tím zúžilo na konstatování, že na straně veřejného zájmu je vážná věc, zatímco na straně rodinného života žalobce nic, co by mohlo tuto vážnou věc překlenout. Žalovaný se tu chytil úmyslného trestného činu jako pomyslného „esa“, jehož spáchání bez dalšího vede k zamítnutí žádosti (obdobně viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 26. 11. 2025, čj. 41 A 24/2025, bod 33). Tak jednoduché to ovšem podle práva není. Existence úmyslného trestného činu je jen vstupenkou do testu proporcionality, nikoliv rovnou i jeho výsledkem.

43. Pochybení žalovaného soud vidí ve třech rovinách, jak je v žalobě vymezil žalobce. Žalovaný v první řadě nedostatečně individualizoval okolnosti trestné činnosti žalobce. V druhé řadě přecenil význam možnosti získat jiné pobytové oprávnění. A v třetí řadě nedostatečně posoudil nejlepší zájem nezletilého syna žalobce. Soud k nim přidává krátkou poznámku k argumentu žalovaného o „usazeném cizinci“. Námitkou žalobce o porušení zásady *ne bis in idem* se již soud nevěnoval, protože ji žalobce uplatnil až v replice po uplynutí žalobní lhůty.
44. K první rovině a individualizaci okolností trestné činnosti soud uvádí, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí omezil v zásadě na tři věci: rekapitulaci trestního příkazu, konstatování, že šlo o „těžkou opilost“ (žalovaný to zřejmě myslel spíše skutkově než právně) a odkaz na policejní statistiku rizika dopravní nehody. Tím své úvahy o povaze a závažnosti trestné činnosti žalobce v podstatě vyčerpal. To ovšem podle soudu bylo málo.
45. Jsou tu totiž důležité okolnosti, které žalovaný buď nezohlednil, nebo je odbyl. Jak žalobce namítá, byl odsouzen za základní skutkovou podstatu přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 trestního zákoníku. Nikoli za kvalifikovanou skutkovou podstatu podle odst. 2 písm. a) téhož ustanovení. Žádnou škodu nezpůsobil. Žádnou dopravní nehodu nezavinil (byť pravda, za obojí může opravdu velké štěstí). Odsouzení proběhlo formou trestního příkazu, který se podle § 314e odst. 2 trestního řádu vydává v typově méně závažných věcech. Peněžitý trest osmdesáti denních sazeb po 500 Kč se pohybuje výrazně blíže spodní hranici zákonného rozpětí 20 až 730 sazeb (§ 68 odst. 1 trestního zákoníku). Žalobce ho hned zaplatil. Trest zákazu řízení v délce dvou let se rovněž pohybuje blíže spodní hranici rozpětí 1 až 10 let (§ 73 odst. 1 trestního zákoníku). Trest odnětí svobody nebyl uložen ani podmíněně. To samo o sobě nedělá z trestného činu maličkost. Ale ukazuje to, že trestní soud sám hodnotil skutek v rámci dané skutkové podstaty jako méně závažný. Tomu se žalovaný neměl vyhýbat. Šlo o okolnosti, jež žalobci v testu přiměřenosti svědčí.
46. Žalovaný svou redukovanou úvahu o přiměřenosti opírá o starší rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2008, čj. 7 As 21/2008-101. Z něj dovozuje, že ve vztahu k § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců provedl poměření již zákonodárce. Tento závěr byl však pozdější judikaturou překonán, resp. významně korigován. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2021, čj. 5 Azs 203/2020-36 (zejména body 35 a 42), výslovně odmítá, aby samotná existence odsouzení automaticky znamenala i přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života; každý případ proto vyžaduje individuální posouzení. V obdobném směru se nese i nález Ústavního soudu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/20, a novější judikatura Nejvyššího správního soudu včetně rozsudku ze dne 31. 1. 2024, čj. 6 Azs 248/2023-24. Vedle existence odsouzení je třeba hodnotit též povahu a závažnost trestné činnosti, druh a výši uloženého trestu, míru zapojení do trestné činnosti, rozsah způsobené škody, četnost deliktního jednání, tendenci k opakování i chování po odsouzení. Žalovaný tento výčet zná. Prošel ho ale jen formálně. U každého z těchto kritérií opomenul ty okolnosti, které žalobci svědčí.
47. Soud zde připomíná, co k podobnému postupu žalovaného uvedl v rozsudku ze dne 25. 7. 2024, čj. 41 A 15/2024-39 (bod 33): různé trestné činy budou narušovat veřejný zájem v různé intenzitě a při posuzování přiměřenosti tak nelze vycházet pouze z toho, že cizinec spáchal „jakýkoli“ trestný čin. Trestní příkaz nadto neobsahuje odůvodnění (§ 314f trestního řádu). Žalovaný se proto nemohl ani opřít o úvahy trestního soudu o jednotlivých aspektech

trestného činu, protože tam žádné takové úvahy nejsou. Tím spíše bylo jeho úkolem si je doplnit sám.

48. Žalovaný neopomenul ani druhé usnesení trestního soudu o prodloužení zkušební doby. V původní zkušební době se žalobce totiž dopustil přestupku na úseku dopravy. Žalovaný tuto skutečnost interpretoval jako důkaz, že jednání žalobce stále představuje hrozbu. Trestní soud ji ovšem viděl jinak. Po zhodnocení osobní a rodinné situace odsouzeného dospěl k závěru, že vykonání zbytku trestu by bylo příliš přísné. Žalobci proto pouze prodloužil zkušební dobu o 12 měsíců. Tato úvaha trestního soudu žalovaného sice nezavazuje, ale je jeho povinností ji vzít v potaz. Žalovaný se s ní vyrovnal tak, že o ní pojednal jako o čerstvém varování. Nepokusil se ji ovšem zasadit do kontextu, který trestní soud sám popsal. To je pro úvahu o tendenci žalobce k opakování trestné činnosti málo.
49. Ke *druhé rovině* a možnosti žalobce získat alternativní pobytové oprávnění žalovaný argument o jiném pobytovém oprávnění postavil především na dlouhodobém vízu za účelem strpění pobytu. V napadeném rozhodnutí ho zmiňoval jen jako teoretickou možnost. Ve vyjádření k žalobě pak doplnil informaci, že dne 9. 3. 2026 bylo žalobci toto vízum vylepeno do cestovního pasu s platností do 31. 3. 2027. Tato skutečnost ale nastala až po vydání napadeného rozhodnutí, proto k ní soud podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního nemůže přihlížet. Žalovaný ovšem tuto možnost, která se po vydání jeho rozhodnutí naplnila, chápal jako důkaz, že rozhodnutí o neprodloužení zaměstnanecké karty vůbec významný zásah do soukromého a rodinného života žalobce nepředstavovalo. Tuto úvahu soud nesdílí.
50. Vízum strpění je pobyt přechodný a nenárokový. Jeho získání závisí na správním uvážení a rozhodnutí o neudělení dlouhodobého víza je navíc ze soudního přezkumu vyloučeno. Na tuto omezenou hodnotu argumentu vízem strpění upozornil Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 25. 9. 2020, čj. 4 Azs 171/2019-50. Ani udělení tohoto víza nezajišťuje stabilní pobytové postavení. Vízum strpění není standardním pobytovým oprávněním. Není s ním automaticky spojen volný přístup na trh práce. Žalobce, jak v replice správně připomíná, musí samostatně získat povolení k zaměstnání. Po dobu, po kterou ho nemá, je rodina bez příjmu — žalobce je jediným živitelem, jeho partnerka čerpá rodičovskou dovolenou s několikaměsíčním synem. Mezi platnou zaměstnaneckou kartou a vízem strpění s následným hledáním povolení k zaměstnání je rozdíl, který se v rodinném životě promítne velmi konkrétně.
51. Žalovaný v napadeném rozhodnutí připustil, že přesídlení rodiny žalobce do země původu je s ohledem na válečný stav nepravděpodobné. To je věcně správné. Pak ale uzavřel, že žalobce může požádat o vízum strpění. Tato cesta byla v okamžiku vydání napadeného rozhodnutí stále hypotetická a její proběhnutí žalovaný neměl, jak garantovat. Argument tak v rozhodnutí stál na předpokladu, který se mohl, ale nemusel naplnit. Pro úvahu o přiměřenosti, jejíž závěr spočívá v tom, že zásah do rodinného života žalobce není natolik intenzivní, aby převážil nad veřejným zájmem, to není dostatečný základ.
52. Soud nezpochybňuje, že neprodloužení zaměstnanecké karty je z hlediska intenzity zásahu méně závažné než správní vyhoštění. To ale neopravňuje žalovaného téměř úplně rezignovat na věcné posouzení dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Nejvyšší správní soud to opakovaně připomněl – v rozsudku ze dne 5. 2. 2021, čj. 5 Azs 203/2020-36 (bod 41), i v rozsudku ze dne 31. 1. 2024, čj. 6 Azs 248/2023-24 (bod 22). Pouhá teoretická možnost získat jiné pobytové oprávnění není dostatečným důvodem pro to, aby žalovaný úvahu o přiměřenosti redukoval na minimum.

53. Samotná skutečnost, že napadené rozhodnutí nepředstavuje správní vyhoštění, totiž ještě neznamená, že jeho dopad do soukromého a rodinného života žalobce je jen okrajový. Neprodloužení zaměstnanecké karty totiž bezprostředně znamená ztrátu oprávnění k výkonu zaměstnání, a tedy i ztrátu pravidelného příjmu. V poměrech této věci, kde žalobce vystupuje jako jediný ekonomicky aktivní člen domácnosti, jde o zásah, jehož důsledky se promítají přímo do materiálního zajištění celé rodiny včetně nezletilého dítěte. Takový dopad nelze bagatelizovat pouhým poukazem na to, že žalovaný žalobci neuložil povinnost vycestovat.
54. Pokud je o *třetí rovinu* a nejlepší zájem nezletilého syna žalobce, pak se žalovaný formálně přihlásil k tomu, že přiměřenost dopadu rozhodnutí na nejlepší zájem dítěte posuzuje. Následně ale tuto úvahu rovnou uzavřel. Argumentoval, že syn žalobce pobývá na území nezávisle na otci – jeho pobyt se odvíjí od pobytu matky, která má vlastní zaměstnaneckou kartu. A podle kategorizace v nálezu Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19, věc spadá do čtvrté kategorie, ve které není povinností správního orgánu k nejlepšímu zájmu dítěte přihlížet, ledaže tak stanoví zákon. S takovým posouzením soud nesouhlasí.
55. Kategorizace v nálezu IV. ÚS 950/19 určitě není absolutní. Komentářová literatura ji oprávněně kritizuje [viz Kratochvíl, J. Kapitola XXXIX. Ochrana rodičovství, rodiny a dětí (čl. 32). In: Kühn, Z., Kratochvíl, J., Kmec, J., Kosař, D. a kol. *Listina základních práv a svobod. Velký komentář*. Praha: Leges, 2022, s. 1139]. Princip nejlepšího zájmu dítěte si vyžaduje individuální posouzení v každém jednotlivém případě, ne mechanické zařazení do předem dané kategorie. K této kritice se soud podrobně vyjádřil v rozsudku ze dne 26. 11. 2025, čj. 41 A 24/2025 (body 37 a 38). V této věci nemá důvod od ní upouštět. I některá řízení spadající podle systematiky uvedeného nálezu do čtvrté kategorie mohou mít pro dítě zásadní faktické dopady, které je z lidskoprávních důvodů třeba zohlednit perspektivou nejlepšího zájmu dítěte podle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Zákonodárce uplatnění tohoto mezinárodněprávního závazku nemůže vyloučit. Ostatně i z judikatury Evropského soudu pro lidská práva plyne, že v případě ukončování pobytu cizince, který má na území dítě, musí státy vzít v potaz nejlepší zájem dítěte (viz např. rozsudek ze dne 9. 4. 2024 ve věci *Nguyen proti Dánsku*, č. 2116/21, § 33).
56. Nejlepší zájem dítěte proto nelze redukovat na otázku, zda je pobytové oprávnění dítěte formálně závislé na pobytovém oprávnění rodiče. Podstatné jsou skutečné životní poměry dítěte – zejména podoba rodinného prostředí, kontinuální péče obou rodičů a materiální zabezpečení. Tyto aspekty však žalovaný nezjišťoval a v odůvodnění svého rozhodnutí je nijak konkrétně nezhodnotil. Bez takového posouzení ale nelze uzavřít, že zásah do práv dítěte je přiměřený.
57. Proto i pokud by věc do čtvrté kategorie skutečně spadala, tak ani z toho nelze podle soudu dovodit, že žalovaný může na úvahy o nejlepším zájmu dítěte rezignovat úplně. Materiálně se musí hodnocení nejlepšího zájmu dítěte v odůvodnění rozhodnutí o (ne)prodloužení zaměstnanecké karty objevit. To je dlouhodobý požadavek Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek ze dne 8. 10. 2021, čj. 5 Azs 314/2020-52). Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2025, čj. 9 Azs 133/2025-30 (bod 24), k tomu doplňuje, že obecné úvahy o tom, jak výjimečně může nejlepší zájem dítěte převážit nad veřejným zájmem na zrušení pobytového oprávnění, této povinnosti nedostojí. Obstojí jen srozumitelné vyjádření skutkových zjištění vztahujících se k nezletilému dítěti a jejich následné posouzení. Tomu

napadené rozhodnutí ovšem neodpovídá. Soud v něm věcně potřebná a dostatečně konkrétní skutková zjištění o nezletilém synovi žalobce nenachází.

58. Faktický dopad rozhodnutí na nezletilého syna žalobce v této věci je přitom významný. Otec je jediným živitelem rodiny. Matka čerpá rodičovskou dovolenou. Neprodloužení zaměstnanecké karty otce vede přinejmenším k přechodné ztrátě příjmu (před případným získáním nového povolení k zaměstnání na základě víza strpění bude rodina bez stálé hospodářské opory). Pro rodinu s nezletilým dítětem, jehož vývoj se úzce pojí s existencí stabilního prostředí a materiálního zázemí, jde o významnou změnu. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 10. 2025, čj. 9 Azs 95/2025-20, tento typ faktického dopadu výslovně zařadil pod čl. 8 Úmluvy. Důsledek je stejný – žalovaný musí takový dopad rozhodnutí v jeho rovině materiálně řešit. Nestačí ho odbýt odkazem na čtvrtou kategorii podle nálezu IV. ÚS 950/19.
59. Tím se soud dostává k odmítnutí výsledku žalobce a jeho partnerky. Žalovaný je odmítl provést pro nadbytečnost. Argumentoval, že rodinné vazby jsou prokázané a výsledek by nic relevantního nepřinesl. Tento argument je ale příliš zjednodušující. Žalobce ve svých vyjádřeních ze dne 24. 9. 2025 a 21. 11. 2025 výsledky nenavrhoval jen k prokázání existence vazeb. Navrhoval je také k objasnění intenzity péče o nezletilého syna, závislosti rodiny na žalobcově příjmu, či podoby každodenního rodinného života. Tyto skutečnosti žalovaný nezjišťoval ani jinou cestou. Neobrátil se ani na OSPOD (viz výše citovaný rozsudek ze dne 20. 11. 2025, čj. 9 Azs 133/2025-30, bod 23).
60. Nejvyšší správní soud přitom v rozsudku ze dne 6. 1. 2022, čj. 1 Azs 314/2021-47, uvedl, že důkazní návrh lze odmítnout pro nadbytečnost jen tehdy, je-li dokazovaná skutečnost již bez důvodných pochybností postavena najisto. O takovou situaci zde nešlo. Skutečnosti, které žalobce chtěl navrhovanými výsledky doložit, nepochybně měly význam pro náležité posouzení intenzity zásahu do práv podle čl. 8 Úmluvy. Jak soukromý a rodinný život žalobce a jeho rodiny reálně vypadá, žalovaný vlastně vůbec nezjišťoval. Soud připomíná, že Nejvyšší správní soud opakovaně zdůraznil, že právě výsledek cizince a druhého rodiče je základním nástrojem ke zjištění skutkového stavu v otázkách rodinného života a dopadů rozhodnutí na nezletilé dítě (srov. rozsudek ze dne 25. 9. 2020, čj. 4 Azs 171/2019-25, a rozsudek ze dne 18. 10. 2022, čj. 5 Azs 33/2022-39).
61. Žalovaný argumentoval ještě tím, že žalobce nezletilého syna ohrozil sám spácháním trestného činu. Sám podle žalovaného selhal v hájení nejlepšího zájmu dítěte, protože tím ohrozil budoucí soužití s ním. Soud tomuto argumentu rozumí. Plyne ostatně z rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 11. 2024, čj. 54 A 15/2024-58, na který se žalovaný odvolává. V určité konstelaci může být relevantní. Nemůže ale sloužit jako zkratka, která vlastní posouzení nejlepšího zájmu dítěte úplně nahrazuje. Pokud by se trestný čin rodiče automaticky převáděl na „selhání“ v hájení zájmu dítěte a žalovaný by se kvůli tomu vlastní úvahy zbavoval, vyprázdnil by požadavek na zohlednění nejlepšího zájmu dítěte úplně.
62. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl novou linku obrany, kterou v napadeném rozhodnutí nepoužil. Tvrdí, že žalobce není usazeným cizincem a nemůže se proto dovolávat ochrany čl. 8 Úmluvy. Soud jen připomíná, že případné vady odůvodnění napadeného rozhodnutí nelze dodatečně napravit v procesní obraně před soudem (k tomu srov. obecně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, čj. 8 Afs 66/2008-71).

63. Pro úplnost ale soud poznamenává, že tento argument neobstojí ani věcně. Žalobce v České republice pobývá od roku 2019, nepřetržitě. Má zaměstnaneckou kartu a zaměstnání. Šest let legálního a souvislého pobytu se zaměstnáním a rodinou postačuje. Judikatura Evropského soudu pro lidská práva žádnou rigidní hranici délky pobytu pro použití čl. 8 Úmluvy nestanoví. Jeho použití nepodmiňuje splnění formální kategorie „usazenosti“, nýbrž existence konkrétního soukromého a rodinného života, do něhož veřejná moc zasahuje. Případná míra integrace či délka pobytu se promítá až do intenzity přezkumu proporcionality, nikoli do samotné použitelnosti čl. 8 Úmluvy. (srov. citovaný rozsudek *Úner*, body 57-58). Žalovaný ostatně sám v napadeném rozhodnutí připustil, že rozhodnutí znamená „intenzivní zásah“ do rodinného života žalobce. Stěží by takový závěr formuloval, kdyby čl. 8 Úmluvy na situaci žalobce nedopadal.
64. Soud shrnuje, že závěry žalovaného o přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce a o dopadech rozhodnutí na nezletilého syna se neopírají o dostatečně komplexní posouzení individuální situace žalobce a jeho rodiny. Žalovaný formálně zopakoval kritéria, která by měl vážit, ale samotné vážení provedl jen ve vztahu k jednomu z nich – k závažnosti trestného činu. Ostatní kritéria – chování po odsouzení, druh a výše uloženého trestu, ojedinělost protiprávního jednání, intenzita rodinných vazeb, péče o nezletilého syna a jeho faktická závislost na otci jako jediném živiteli, omezená hodnota argumentu jiným pobytovým oprávněním – reálně v potaz nevzal. Své pochybení žalovaný završil tím, že odmítl provést navržené výsledky a neopatřil si o nejlepším zájmu nezletilého syna žalobce žádné konkrétní podklady.
65. V dalším řízení žalovaný tedy bude muset:
- (a) náležitě individuálně posoudit a předtím i případně dodatečně zjistit relevantní okolnosti o trestné činnosti žalobce a jeho chování po odsouzení tak, aby se vyjádřil k jednotlivým kritériím podle § 174a zákona o pobytu cizinců a podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva,
 - (b) dostatečně zjistit skutkový stav ve vztahu k podobě soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodiny, včetně okolností relevantních pro posouzení nejlepšního zájmu žalobcova syna; za tímto účelem bude buď muset provést navržené výsledky žalobce a jeho partnerky, případně si vyžádat stanovisko OSPOD nebo provést dokazování jinou cestou. Ke všemu právě uvedenému nebude moci přistoupit, jen pokud náležitě odůvodní, proč toto dokazování neprovede, a poté
 - (c) srozumitelně a přezkoumatelně rozhodnout při zohlednění všech relevantních kritérií.
66. Soud závěrem ale dodává upozornění pro žalobce. Nelze vyloučit, že žalovaný po doplnění skutkového stavu a po řádném zvážení všech kritérií opět dojde k závěru, že platnost zaměstnanecké karty žalobce neprodlouží. Závažnost úmyslného trestného činu spáchaného ve stavu vyšší opilsti je věc, kterou nelze podceňovat či zlehčovat, a sám soud ji chápe jako velmi velmi závažnou. Zájem státu na ochraně před cizinci, kteří svým jednáním ohrožují bezpečnost silničního provozu, je legitimní a silný. Veřejný zájem ale automaticky nepřevažuje. A žalovaný musí v těchto věcech ve svém rozhodnutí uvést náležité úvahy o přiměřenosti omezení práva na respektování soukromého a rodinného života či o nejlepším zájmu dítěte. To nyní nezvládl. Pokud se však žalovaný ke všem relevantním okolnostem

řádně postaví, tak jeho nové rozhodnutí – i pokud bude znovu negativní – bude moci obstát. Teprve takové posouzení bude ale moci být vůči žalobci spravedlivé.

VI. Závěr a náklady řízení

67. Soud s ohledem na výše uvedené zrušil rozhodnutí žalovaného. Žalovaný se nezabýval všemi skutečnostmi relevantními pro posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. V důsledku toho pak své rozhodnutí nedostatečně odůvodnil. Soud proto vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. V něm žalovaného váže závazný právní názor soudu (§ 78 odst. 4 a 5 soudního řádu správního).
68. Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Výrokem II. tohoto rozsudku soud uložil žalovanému povinnost uhradit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 22 404 Kč.
69. Tato částka se skládá ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 4 000 Kč a dále z částky 13 860 Kč za tři úkony právní služby právního zástupce žalobce: příprava a převzetí věci [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu], podání žaloby a podání repliky [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. K této částce je třeba dále připočíst paušální náhrady hotových výdajů za tři úkony právní služby ve výši 1 350 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). V neposlední řadě je třeba přičíst ještě DPH ve výši 3 194 Kč, protože advokátní kancelář, jejímž společníkem je zástupce žalobce, platí DPH. Tuto částku je žalovaný povinen uhradit k rukám zástupce žalobce Mgr. Vratislava Taubera do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li zaměstnanec stěžovatele nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 19. května 2026

Martin Kopa, v. r.
samosoudce